

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

VOLUME 14 NUMBER 11

MARCH 25, 1983

สถานการณ์อหิวาตกโรค	121
ผลการตรวจอุจจาระ ผ.ป. อุจจาระร่วง	
๒๕๒๔ - ๒๕๒๕ จังหวัดนครราชสีมา	122
รายงานโรคติดต่ออันตราย : WHO	132

EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE REPORT

สถานการณ์โรค

สถานการณ์อหิวาตกโรค สัปดาห์ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๒๖ ได้รับรายงานผู้ป่วย ๕๗ ราย ตาย ๑ ราย จาก ๑๒ จังหวัด เป็นผู้ป่วยที่มีวันเริ่มป่วยระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ มีนาคม ๓๔ ราย ตาย ๑ ราย วันที่ ๖ - ๑๒ มีนาคม ๑๔ ราย และขอติดต่อออก ๑ ราย ที่อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีวันเริ่มป่วยระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ - ๕ มีนาคม เนื่องจากเป็นการรายงานซ้ำซ้อนกัน จังหวัดที่มีรายงานผู้ป่วยใหม่ในสัปดาห์นี้ คือ

- กรุงเทพมหานคร ๑๐ ราย ที่เขตราชบุรีบูรณะ ๔ ราย เขตป้อมปราบ เขตดุสิต เขตมีนบุรี เขตยานนาวา เขตบางกอกน้อย และเขตคลองสาน เขตละ ๑ ราย
- นนทบุรี ๑๔ ราย ที่อำเภอเมือง ๑๑ ราย อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง และอำเภอบางใหญ่ อำเภอละ ๑ ราย
- สมุทรปราการ ๔ ราย ที่อำเภอพระประแดง ๖ ราย และอำเภอเมือง ๒ ราย
- สุราษฎร์ธานี ๗ ราย ที่อำเภอพุนพิน ๓ ราย อำเภอเมือง อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอดอนสัก และอำเภอท่าฉาง อำเภอละ ๑ ราย
- สมุทรสงคราม ๕ ราย ที่อำเภอเมือง ทั้ง ๕ ราย
- นครศรีธรรมราช ๔ ราย ตาย ๑ ราย ที่อำเภอเมือง ๓ ราย ตาย ๑ ราย และอำเภอร่อนพิบูลย์ ๑ ราย (ผู้ป่วยรายที่ถึงแก่กรรมเป็นเด็กหญิงอายุ ๑๑ ปี เริ่มป่วย ๑๕ มีนาคม เข้ารับการรักษาในวันเดียวกัน และตายวันที่ ๑๖ มีนาคม ที่โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช)
- สงขลา ๓ ราย ที่อำเภอรัตนภูมิ ๒ ราย และอำเภอเมือง ๑ ราย
- นครราชสีมา ๒ ราย ที่อำเภอเมืองและอำเภोजักราช อำเภอละ ๑ ราย
- อุทัย ๑ ราย ที่อำเภอลาดบัวหลวง
- ฉะเชิงเทรา ๑ ราย ที่กิ่งอำเภอแปลงยาว

- ระยอง ๑ ราย ที่อำเภอบ้านค่าย
 - ปัตตานี ๑ ราย ที่อำเภอเมือง
- รวมผู้ป่วยตั้งแต่ต้นปีทั่วประเทศ ป่วย ๓๓๗ ราย ตาย ๙ ราย

ผลการตรวจอุจจาระผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง ๒๕๒๔-๒๕๒๕ จังหวัดนครราชสีมา

อุจจาระร่วงเป็นกลุ่มอาการที่เกิดจากเชื้อโรคหลาย ๆ ชนิด รวมทั้งพยาธิลำไส้บางตัว และสารเคมีบางอย่าง ซึ่งยากที่จะแยกจากกันโดยอาศัยอาการทางคลินิก ทั้ง v.cholerae, Shigella spp., Salmonella spp., Staphylococcus aureus, V.parahaemolyticus, E.coli, Campylobacter spp., E.histolytica, G.lambliia rotavirus และ Norwalk agents. ทำให้เกิดอาการอุจจาระร่วงที่พบกันได้โดยทั่ว ๆ ไป อย่างไรก็ตามเมื่อมองในแง่การให้การรักษาทางคลินิกซึ่งต้องการการให้สารน้ำทดแทนอย่างพอเพียงและทันที่เหมือนกัน เพื่อป้องกันภาวะขาดน้ำจนเสียชีวิตแล้ว อาจจะจัดกลุ่มอาการเหล่านี้เป็นโรคเดียวกันได้ ปัจจุบันมีสถานวิจัยโรคอุจจาระร่วงเพียงในไม่กี่ประเทศที่สามารถจะแยกเชื้อที่เป็นสาเหตุได้เกือบจะครบถ้วนถึง ๗๐ - ๘๐ % ของผู้ป่วยทั้งหมด

ในปี ๒๕๒๔ - ๒๕๒๕ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา ได้รับรายงานผู้ป่วยในกลุ่มอาการอุจจาระร่วงจากสถานพยาบาลต่าง ๆ รวม ๑๘,๒๒๑ คน และ ๑๗,๔๗๒ คน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑ ผู้ป่วยกลุ่มอาการอุจจาระร่วง จังหวัดนครราชสีมา ๒๕๒๔ - ๒๕๒๕

	๒๕๒๔	๒๕๒๕
อหิวาตกโรค	-	๒๔
อุจจาระร่วงทั่วไป	๑๒,๐๔๒	๑๒,๕๔๓
อาหารเป็นพิษ	๓,๒๔๓	๒,๓๙๙
บิด	๒,๗๕๔	๒,๔๒๖
รวม	๑๘,๒๒๑	๑๗,๖๙๒
อัตราป่วยต่อแสน	๙๑๑	๘๖๒

ในจำนวนผู้ป่วยดังกล่าวพบว่า ได้รับการตรวจอุจจาระเพียง ๕,๕๐๐ ราย (๓๐.๒ %) และ ๗,๖๕๐ ราย (๔๓.๘ %) ในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๒๕ จำนวนส่งอุจจาระตรวจมีมากเป็น ๒ ช่วงในเดือนเมษายน - กรกฎาคม และธันวาคม - มกราคม ซึ่งตรงกับรายงานผู้ป่วยอุจจาระร่วงสูงในช่วงนั้นด้วย จากตัวอย่างอุจจาระ ๕,๕๐๐ ราย และ ๗,๖๕๐ ราย ในทั้ง ๒ ปี การตรวจเพาะเชื้อแบคทีเรียพบเชื้อที่เป็นสาเหตุเพียง ๑๓.๓% และ ๑๓.๘% ตามลำดับ เชื้อโรคอุจจาระร่วงที่พบในเปอร์เซ็นต์สูงคือ *Salmonella* spp. และ *Shigella* spp. (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ ผลการตรวจอุจจาระผู้ป่วยโรคอุจจาระร่วง จังหวัดนครราชสีมา ๒๕๒๔- ๒๕๒๕

	๒๕๒๔ (%)	๒๕๒๕ (%)
จำนวนตรวจ	๕,๕๐๐	๗,๖๕๐
จำนวนพบเชื้อ	๗๓๐ (๑๓.๓)	๑,๐๖๖ (๑๓.๘)
<i>V.cholerae</i>	-	๕๐ (๐.๗)
<i>V.parahaemolyticus</i>	๑๓๐ (๒.๔)	๑๙๓ (๓.๕)
<i>Shigella</i> spp.	๒๑๐ (๓.๘)	๒๐๖ (๒.๗)
<i>S.typhi</i>	๔ (๐.๑)	-
<i>Salmonella</i> spp.	๒๔๗ (๕.๔)	๔๕๖ (๖.๐)
<i>E.coli</i> (enteropathogenic)	๘๔ (๑.๖)	๑๖๑ (๒.๑)

* ปี ๒๕๒๕ พบ *A. hydrophila* ๕ ราย

ที่เหลืออีกประมาณ ๘๐ % อาจจะประกอบด้วย *Campylobacter* spp. หรือ *Rotavirus* หรือ *Norwalk agent* ซึ่งต้องการการตรวจขั้นสูงที่ซับซ้อน เสียค่าใช้จ่ายสูงและยังเป็นไปไม่ได้ที่จะดำเนินการในปัจจุบัน การทราบเชื้อที่เป็นสาเหตุของโรคอุจจาระร่วง มักจะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาไม่มาก เนื่องจากปัจจุบันเราทราบกันดีว่ามีเชื้อโรคเพียงไม่กี่ชนิดที่ต้องให้ยาปฏิชีวนะ แต่จะเป็นประโยชน์มากสำหรับชุมชนต่อการเข้าใจระบาดวิทยาของโรคอุจจาระร่วง เพื่อดำเนินการควบคุมป้องกัน, ลดอัตราป่วย - อัตราตายจากโรคนี้

ผู้รายงาน ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ เขต ๓ จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานสาธารณสุข-
จังหวัดนครราชสีมา